

nicy urodzin Włodzimierza Lenina. Referentem z ramienia polskiej grupy był doc. dr Jerzy Kleer.

Na zakończenie podjęto uchwałę, wytyczającą dalszy program działania Komisji. m. in. postanowiono kontynuować starania o pozyskanie do współpracy w Komisji ekonomistów jugosłowiańskich.

Gospodarze V posiedzenia Komisji — Instytut Ekonomii Bułgarskiej Akademii Nauk wywiązali się znakomicie z obowiązków organizatorów. Następne VI posiedzenie odbędzie się w 1971 r. na Węgrzech.

W. M.

XVII SESJA POLSKO-NIEMIECKIEJ KOMISJI HISTORYCZNEJ

W dniach od 2 do 4 czerwca 1970 r. obradowała w Görlitz (NRD) sesja Polsko-Niemieckiej Komisji Historycznej, której temat brzmiał: *Stosunki między Polską a NRD — przykładem socjalistycznego internacjonalizmu*. Miejsce sesji wyznaczono w związku z 20-rocznicą podpisania układu zgorzeleckiego. Do tego wydarzenia nawiązywały też niemal wszystkie wystąpienia na sesji.

W czasie obrad wygłoszono następujące dwa główne referaty:

- 1) *Polska a problem niemiecki po II wojnie światowej* (dyr. PISM — Ryszard Frelek)
- 2) *Braterskie stosunki między NRD a Polską i wspólna walka obu tych krajów przeciw imperializmowi zachodnoniemieckiemu* (prof. dr Heinrich Scheel z Niemieckiej Akademii Nauk).

Obrady toczyły się w dwóch sekcjach roboczych: pierwsza zajmowała się stosunkami między Polską a NRD, druga natomiast — stosunkiem Polski i NRD do NRF.

Strona polska przedstawiła następujące komunikaty — w sekcji I:

- 1) prof. dr T. Jędruszczak (Warszawa), *Krytyka burżuazyjna historiografii problemu II wojny światowej*;
- 2) doc. dr habil. T. Grabowski (Warszawa), *Współpraca gospodarcza Polski i NRD*;
- 3) doc. dr habil. M. Drozdowski (Warszawa), *Współpraca Polski i NRD w dziedzinie polityki międzynarodowej*;
- 4) doc. dr habil. H. Szczegółła (Zielona Góra), *Współpraca przygraniczna Polski i NRD*;
- 5) dr J. Tomicki (Warszawa), *Współpraca SED i PZPR — wyrazem socjalistycznego internacjonalizmu*;

w sekcji II:

- 1) prof. dr F. Ryszka (Warszawa), *Metodologia badań problemu zachodnoniemieckiego*;
- 2) doc. dr habil. M. Wojciechowski (Warszawa), *Wewnątrzpolityczne aspekty polityki wschodniej NRF*;
- 3) doc. dr habil. B. Dopierała (Szczecin), *Kielwoche i Ostseewoche — dwa symbole polityki niemieckiej w basenie Morza Bałtyckiego*;
- 4) dr S. Potocki (Gdańsk), *Działalność organizacji rewizjonistycznych w NRF*;
- 5) dr T. Białecki (Szczecin), *Przesiedlenie ludności niemieckiej z Pomorza Zachodniego po II wojnie*;

6) mgr R. Markiewicz (Warszawa), *Ocena polityki wewnętrznej i zagranicznej nowego rządu bońskiego.*

Kilkanaście komunikatów przygotowała w obu sekcjach także strona niemiecka. Referaty plenarne prof. H. Scheela i dyr. R. Frelka omówiły wszechstronnie stosunek obu państw do Niemieckiej Republiki Federalnej i problemu niemieckiego po II wojnie światowej. Wykazały one całkowitą zbieżność polityki obu państw w zasadniczych sprawach oraz owocną współpracę NRD i Polski na forum międzynarodowym.

W sekcji pierwszej dokonano pewnego rodzaju syntezy wysiłku badawczego w NRD i w Polsce w zakresie współpracy Polski i NRD, przy czym referaty autorów niemieckich sięgały tradycji współdziałania polskich i niemieckich socjaldemokratów i komunistów. Większość komunikatów w tej sekcji zawierała ostre akcenty polemiczne wobec stanowiska nauki zachodniemieckiej. Bardzo dużo miejsca poświęcono też współpracy SED i PZPR — zarówno w stosunkach bilateralnych, jak i na forum międzynarodowym. Obie strony przygotowały też materiały dotyczące współpracy przygranicznej.

W sekcji II dokonano wszechstronnej oceny polityki wschodniej NRF, szczególnie w dwóch aspektach: prawnomiędzynarodowego uznania NRD i ostatecznego uznania granicy na Odrze i Nysie Łużyckiej.

Na końcowym posiedzeniu plenarnym, na które przybył m. in. wiceprezydent Niemieckiej Akademii Nauk, prof. dr Werner Hardke, dokonano podsumowania wyników sesji. Sprawozdanie z przebiegu obrad w I sekcji przedstawił prof. dr Heinrich Gemkow z Instytutu Marksizmu-Leninizmu w Berlinie, a w II sekcji doc. dr habil. Marian Wojciechowski z Wojskowej Akademii Politycznej w Warszawie. Podsumowania całości obrad dokonali: ze strony polskiej prof. dr Franciszek Ryszka, a ze strony niemieckiej prof. dr Heinrich Scheel.

Dorobkiem sesji jest niewątpliwie bardzo wszechstronne oświetlenie zarówno genezy jak i następstw układu zgorzeleckiego. Stąd też dużo miejsca poświęcono tym wydarzeniom w dziejach Niemiec, które na przestrzeni ostatnich 100 lat wiązały się z problemem Polski. Na tym historycznym tle rysuje się dopiero w pełni doniosłość układu w Zgorzelcu z 1950 r.

Na roboczym posiedzeniu Komisji w dniu 4 czerwca powzięto decyzję, że następna sesja odbędzie się w 1971 r. w Szczecinie. Uzgodniono wstępnie, że jej głównym tematem będą przemiany społeczne w Polsce i NRD, dokonane pod wpływem rewolucji społecznej i naukowo-technicznej. Uwzględniona ma być również problematyka współpracy morskiej Polski i NRD.

Hieronim Szczegół

ZWIĄZKI WIELKOPOLSKI Z MORZEM — TEMATEM SESJI NAUKOWEJ DZIENNIKARZY-MARYNISTÓW

Z okazji 25-rocznicy powrotu Ziem Zachodnich do Macierzy oraz XIII Tygodnia Ziem Zachodnich odbyła się w Poznaniu dnia 17 kwietnia 1970 r. sesja naukowa, poświęcona powiązaniom gospodarczym i kulturalnym Wielkopolski z regionami nadmorskimi kraju. W obradach wzięło udział około 100 dziennikarzy — członków Klubu Publicystów Morskich Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich (SDP) oraz przedstawiciele Komisji Morskiej Rady Naczelnej Towarzystwa Rozwoju Ziem Za-